

T.C.

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ
RESİM ANASANAT DALI

GÜNLÜK YAŞAM NESNELERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Nur YILMAZ

Ankara, 2017

GÜNLÜK YAŞAM NESNELERİ

NUR YILMAZ

Yüksek Lisans Tezi

Ankara, 2017

KABUL VE ONAY

Nur YILMAZ tarafından hazırlanan “Günlük Yaşam Nesneleri” başlıklı bu çalışma, 09.03.2017 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından “Yüksek Lisans Tezi” olarak kabul edilmiştir.

Prof. Hüsnü DOKAK (Başkan)

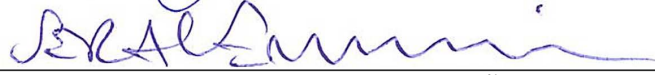
Prof. İsmail ATEŞ (Danışman)

Prof. Nur GÖKBULUT

Doç. Hasan KIRAN

Doç. Serap EMMUNGİL KARAMANOĞLU

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Prof. Dr. Türev BERKİ

Enstitü Müdürü

BİLDİRİM

Hazırladığım tezin/raporun tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin/raporumun kağıt ve elektronik kopyalarının Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım:

- ④ Tezimin/Raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.
- ⑥ Tezimin/Raporum sadece Hacettepe Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.
- ⑥ Tezimin/Raporumun yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

09.03.2017

Nur YILMAZ

YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI BEYANI

Enstitü tarafından onaylanan lisansüstü tezimin/raporumun tamamını veya herhangi bir kısmını, basılı (kâğıt) ve elektronik formatta arşivleme ve aşağıda verilen koşullarla kullanıma açma iznini Hacettepe Üniversitesine verdiğimi bildiririm. Bu izinle Üniversiteye verilen kullanım hakları dışındaki tüm fikri mülkiyet haklarım bende kalacak, tezimin tamamının ya da bir bölümünün gelecekteki çalışmalarda (makale, kitap, lisans ve patent vb.) kullanım hakları bana ait olacaktır.

Tezin kendi orijinal çalışmam olduğunu, başkalarının haklarını ihlal etmediğimi ve tezimin tek yetkili sahibi olduğumu beyan ve taahhüt ederim. Tezimde yer alan telif hakkı bulunan ve sahiplerinden yazılı izin alınarak kullanılması zorunlu metinlerin yazılı izin alınarak kullandığımı ve istenildiğinde suretlerini Üniversiteye teslim etmeyi taahhüt ederim.

- ⊗ **Tezimin/Raporumun tamamı dünya çapında erişime açılabilir ve bir kısmı veya tamamının fotokopisi alınabilir.**
(Bu seçenekle teziniz arama motorlarında indekslenebilecek, daha sonra tezinizin erişim statüsünün değiştirilmesini talep etmeniz ve kütüphane bu talebinizi yerine getirirse bile, teziniz arama motorlarının önbelleklerinde kalmaya devam edebilecektir)
- **Tezimin/Raporumuntarihine kadar erişime açılmasını ve fotokopi alınmasını (İç Kapak, Özet, İçindekiler ve Kaynakça hariç) istemiyorum.**
(Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir, kaynak gösterilmek şartıyla bir kısmı veya tamamının fotokopisi alınabilir)
- **Tezimin/Raporumun.....tarihine kadar erişime açılmasını istemiyorum ancak kaynak gösterilmek şartıyla bir kısmı veya tamamının fotokopisinin alınmasını onaylıyorum.**
- **Serbest Seçenek/Yazarın Seçimi**

09.03.2017

(imza)

Öğrencinin Adı SOYADI

NUR YILMAZ

ÖZET

YILMAZ, Nur, Günlük Yaşam Nesneleri, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2017.

Bu tezin amacı günlük yaşam nesnelерinin, nesnenin görsel sanatlar içindeki yerini ve önemini ortaya koymaktır.

Bu araştırmanın çıkış noktası nesnelerdir. Her sanat yapıtı belirli bir nesneselliği kullanır; resimde renk, dil yapıtında sözcükler, müzikte ses.

İlk bölümde nesnenin tanımı yapılmış ve daha sonra ise resim sanatında nesne olarak tanım yapılmıştır. Resim sanatında nesne bölümünde günümüzdeki sanatçıların eserlerinin yorumları yapılmıştır.

İkinci bölümde ise tez konusu bağlamında yapılan resim çalışmalarına ilişkin ayrıntılı bilgiler verilmektedir. Günlük yaşam nesnelерinin resimsel yorumları, çoğunlukla natüremort(ölüdoğa) olarak gerçekleştirilmiş ve bu çalışmaların bir kısmına, doğal yaşamın bozulması ve çevre kirliliği gibi olumsuz etmenlerin izleri yansıtılmaya çalışılmıştır.

Sonuç kısmında, yapılan teorik ve uygulamalı çalışmalardan elde edilen veriler ortaya konmuştur.

Anahtar Sözcükler

Nesne, Sanat, Sanatçı.

ABSTRACT

YILMAZ, Nur, Daily Life Objects, Postgraduate Thesis, Ankara, 2017.

The purpose of this research is to determine the place and importance of Daily life objects in visual arts.

The starting point of this research is objects. Every work of art uses a certain kind of objectivity, such as colours in painting, words in language, voice in the music.

In the first section definition of object explained and then object in painting defined.

The works of modern-day artists are interpreted in the part of object in painting.

In the second part detailed information given about the pictorial works related with the context of the thesis. Pictorial interpretations of daily life objects carried out mostly in still life (dead nature) basis and marks of negative factors such as spoil of natural life and environmental pollution tried to be mirrored on some of these studies.

In the result section, the data obtained from the theoretical and practical studies is revealed.

Key Words:

Object, Art, Artist.

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

KABUL VE ONAY

BİLDİRİM

ÖZET..... i

ABSTRACT.....ii

İÇİNDEKİLER.....iii

RESİMLER DİZİNİiv

GİRİŞ.....1

1.BÖLÜM

1.1. Nesne1

1.2. Resim Sanatında Nesne.....2

2. BÖLÜM

2.1. Uygulamalar.....19

SONUÇ33

KAYNAKÇA.....34

Özgeçmiş.....37

RESİMLER DİZİNİ

1. **Resim 1:** Pablo Picasso, Gitar, 1912, Karton, 35x77,5 cm, Museum of Modern Art(MOMA),New York.....3
2. **Resim 2:** Marcel Duchamp, Çeşme-Pisuar, 1917, Ready-Made, 18x23,5 cm, Tate Modern, London.....4
3. **Resim 3:** Rene Magritte, İmgelerin İhaneti-I, 1929, Tuval üzerine yağlıboya, Özel Koleksiyon.....4
4. **Resim 4:** Salvador Dali, Istakoz Telefon, 1936, Gerçek Boyutlarda, Ready-Made, Tate Modern Koleksiyonu, Londra.....5
5. **Resim 5:** Meret Openheim, Tüylü Kahvaltı, 1936, Gerçek Boyutlarda, Modern Sanat Müzesi Koleksiyonu, New York.....5
6. **Resim 6:** Georgia O’Keeffe, Orkide, 1941, Tuval Üzerine Yağlı Boya, Museum of Modern Art(MOMA), New York.....6
7. **Resim 7:** Mahmut Cuda, Yeşil Örtülü Yemişler, 1956, Tuval Üzerine Yağlı Boya, Özel Koleksiyon.....7
8. **Resim 8:** Giorgio Morandi, Still Life, 1957, Tuval Üzerine Yağlı Boya, Bolonya Müzesi Koleksiyonu.....7
9. **Resim 9:** Martial Raysse, Hijyen Vizyon, 1961, Gerçek Boyutlarda, Ready-Made, Milan’da ki Ticari Galeri Koleksiyonu.....8
10. **Resim 10:** Cleas Oldenburg, Dev Kek, 1962, Sentetik Polimer Boya, Kauçuk Köpük, 148,2x290,2x148.2 cm, Museum of Modern Art(MOMA), New York.....9
11. **Resim 11:** Fernandez Arman, Birikim, 1962, 60,5x100x15 cm, Özel Koleksiyon, New York.....9
12. **Resim 12:** Joseph Beuys, Ölü Bir Tavşana Resimleri Nasıl Anlatmalı?, 1965, Gerçek Boyutlarda, Özel Koleksiyon.....10
13. **Resim 13:** Daniel Spoerri, Delbeck Ailesi’nin Dinlenme Yeri, 1963, Ready-Made, 82x82 cm, Koleksiyon Helga Hahn, Köln.....11

14. Resim 14: Andy Warhol, Campbell Soup, 1968, Tuval Üzerine Yağlıboya, 91,44x60,96 cm, Museum of Modern Art(MOMA), New York.....	11
15. Resim 15: Fatma Tülin Öztürk, İsimli, 1978, Tuval Üzerine Akrilik, 205x305 cm, Zilberman Gallery, İstanbul.....	12
16. Resim 16: Nur Koçak, Doğal Harikalar, 1978, Tuval Üzerine Akrilik, 89x116 cm, Mine Sanat Galerisi.....	13
17. Resim 17: Gülsün Karamustafa, Sıradan Bir Aşk, 1984, Tekstil Kolajı, 175x245 cm, Sanatçı Arşivinden.....	13
18. Resim 18: Sarah Lucas, Chicken Knickers, 1997, Kağıt Üzerine Fotoğraf, 426x426 cm, Tate Müzesi, Londra.....	14
19. Resim 19: Yayoi Kusama, Dots Obsession, 1997, Büyük Antropomorfik Balonlar, Rice Gallery, US.....	14
20. Resim 20: Tracey Emin, My Bed, 1998, Gerçek Boyutlarda, Tate Britain Gallery, Londra.....	15
21. Resim 21: Jeff Koons, Balloon Dog (Magenta), 1994-2000, Paslanmaz Çelik Heykel, 307,3x363,2x114,3 cm, Özel Koleksiyon.....	16
22. Resim 22: Damien Hirst, Ölümsüz, 1997-2005, Cam Boyalı, Paslanmaz Çelik, Silikon, Köpekbalgı ve Formaldehit Çözeltisi, 2610x5142x2438 mm, Özel Koleksiyon.....	16
23. Resim 23: Burçak Bingöl, Temporary Permeable, 2016, Seramik, Duvar Kağıdı, 290x180 cm, Nature Morte Sergisi Özel Koleksiyonu.....	17
24. Resim 24: Nur Yılmaz, Musluk-I, 2016, 50x35 cm, Tuval Üzerine Yağlıboya ve Plastik Çiçek.....	19
25. Resim 25: Nur Yılmaz, İki Fincan, 2016, 50 x50 cm, Tuval Üzerine Yağlıboya ve Kumaş.....	20
26. Resim 26: Nur Yılmaz, İki Fincan-II, 2016, 25 x25 cm, Tuval Üzerine Kumaş..	21
27. Resim 27: Nur Yılmaz, Musluk-II, 2016, 70x50 cm, Tuval Üzerine Yağlıboya ve Kumaş.....	22
28. Resim 28: Nur Yılmaz, Musluk-III, 2016, 70x60 cm, Tuval Üzerine Yağlıboya ve Kumaş.....	23

29. Resim 29: Nur Yılmaz, Musluk-IV, 2016, 50x35 cm, Tuval Üzerine Yağlıboya ve Kumaş.....	24
30. Resim 30: Nur Yılmaz, Musluk-V, 2016 , 50x35 cm, Tuval Üzerine Akrilik ve Dantel Küpürü.....	25
31. Resim 31: Nur Yılmaz, Çaydanlık, 2016, 80x60 cm, Tuval Üzerine Yağlıboya ve Kumaş.....	26
32. Resim 32: Nur Yılmaz, Deterjanlar, 2016, 50 x70 cm, Tuval Üzerine Yağlıboya ve Dantel.....	27
33. Resim 33: Nur Yılmaz, Atölye-I, 2016, 70 x50 cm, Tuval Üzerine Yağlıboya...28	
34. Resim 34: Nur Yılmaz, Atölye-II, 2016, 70 x50 cm, Tuval Üzerine Yağlıboya...29	
35. Resim 35: Nur Yılmaz, Natürmort-I, 2016, 70 x50 cm, Tuval Üzerine Yağlı boya.....	30
36. Resim 36: Nur Yılmaz, Natürmort-II, 2016, 60 x70 cm, Tuval Üzerine Yağlı boya.....	31
37. Resim 37: Nur Yılmaz, Natürmort-III, 2016, 60 x60 cm, Tuval Üzerine Yağlı boya.....	32

GİRİŞ

Günlük yaşam, insanın var olduğu günden bugüne kadar olan, her gün sürekli olarak düzenlenen rutinlerden oluşan yaşam alanıdır. Günlük yaşam, yalnızca günlük olayların ve hareketlerin toplamı, sıradanlığı ve yinelemenin boyutu değil, yorumlama sistemidir. Günlük kavramı ise, insanlar için çoğu zaman rutini ifade eden, hem aynılığı, hem de ayrı bir algılama alanını oluşturmuştur. Ancak insan ve zaman farklılıklarına göre her defasında değişen nesneye bakış açısıyla birlikte bir yaşamsal ilişkiyi ortaya koymuştur.

İnsan yaşamında sık karşılaşılan nesnelere kullanılmıştır. Nesnelere daha iyi tanımak ve nesnelere içindeki özü arayıp bulmak için bu konu seçilmiştir. Her gün karşılaştığımız ve bir kısmını kullandığımız nesnelere çalışılmıştır. Bu konuyla ilgili kaynak taraması yapılmış , en uygun sanatçılar seçilmiştir. Yağlı boya ve akrilik tekniklerinde ve geleneksel malzeme olan kumaş kullanılmış ve konu fotoğrafla desteklenmiştir. Bu tez çalışması sonucunda nesnelere bakış açım değişti. Buna bağlı olarak gelecekte yapmayı düşündüğüm sanat çalışmalarına olumlu yönde etki yapacağını düşünmekteyim.

BİRİNCİ BÖLÜM

1.1.Nesne

Nesne Türkçe sözlükte “Belli bir ağırlığı ve hacmi, rengi olan her türlü cansız varlık, şey, obje” olarak tanımlanmaktadır (TDK,2017).

Nesne, gözle görülen elle tutulabilen hacmi, ağırlığı, rengi olan doğada bulunan bütün cansız maddelere nesne diyebiliriz. Bu tanımın günlük yaşantımızda nesneden ne anladığımıza karşılık geldiği söylenebilir. Salt nesne. Burada salt nesne; saf, katışıksız, özüne dokunulmamış anlamındadır.

Nesne felsefede öznenin dışında kalan her konu olarak açıklanır. Afşar Timuçin’e göre; “nesne karşımızda bulunan, görüşümüze açık olan, düşünen özneye karşıt olarak düşünülen şey. Bilgisine ulaşabildiğimiz her gerçekliktir” (Timuçin, 1984:185). “Nesne biçimlenmiş malzemedir” (Heidegger,2011:20). Bir kitap. Örneğin; nitelikleri açısından; kalın, deri kapaklı, 320 sayfa, duysal açıdan; gözle görülüp nitelikleri fark edilebilen, doğada kendiliğinden bulunan bir ağacın işlenerek biçimlenmesiyle oluşmuş bir kitap. Ahmet Cevizci “Felsefe sözlüğü”nde nesneyi tanımlarken şunları yazar:

“Nesne, öznenin karşıt kutbunda bulunan, özelliklerin taşıyıcısı olan varlığı tanımlar. Nesne terimi her ne kadar daha ziyade dış dünyada bulunan fiziki varlıkları gösterse de farklı nesne türlerinden söz etmek mümkündür. Buna göre fiziki nesne, zaman ve mekân içerisinde yer kaplayan, zihinden bağımsız, somut ve gerçek nesnedir. Metafizik ya da varlık felsefesinde temel tikeller olarak fiziki nesnelere dışında, gerçek olmayan hayali nesnelere vardır. Zaman ve mekân içinde var olmayan soyut nesnelere yanında, bir de zihin hallerinin konusu olan yönelimsel nesnelere de söz edilmektedir” (Cevizci, 2012:316).

Sanatta nesnenin farklı türlerinin; yani gerek fiziki gerek hayali gerekse soyut nesnelere, birbirleriyle bütün oluşturacak çok katmanlı bir yapı ya da birbirinden bağımsız olarak oluşacak özerk bir yapıdır. Sanatta nesne; bizde bir çağrışım yapan, yaşantımızda, görüp duyduklarımızla ilişkilendirilebilen, belli bir ağırlığı, hacmi, rengi, gölgesi olan canlı ve cansız tüm varlıklar olarak kabul edilebilir. Heidegger göre ise felsefe tarihinde nesne kavramı üç farklı şekilde yorumlandı:

“Söz konusu üç yorum yani nesneyi birtakım özelliklerin taşıyıcısı gören, ikinci olarak nesneyi sebebi olduğu birtakım duyguların birliği gören ve son olarak nesneyi biçimlenmiş malzeme sayan yorumlar zaman içinde birbirinin içine geçmişler. Hatta üçüncü yorumda bir yanlışlık bile söz konusu edilir. Buna göre nesneden bahsedilmek amaçlanırken, bilmeden araçtan bahsedilmektedir. Bu yüzden nesne biçimlenmiş malzeme diye görülür” (Heidegger, 2007:100)

Üretilmiş bir nesne olan sanat eserinin, sanat nesnesi niteliği kazanmasını sağlayan özelliğinin ne olduğu sorusu önemlidir. Sanat eserinin üretilmiş bir nesne olmasının ötesinde sanat yoluyla ortaya koyduğu gerçek, başka olanı işaret edenin temsilidir. İnsan hem sanat eserini hem de aracı üretir. Yalnız sanat eseri kendinden mutlu haliyle kendi kendine olmuş olan ve hiçbir şeye zorlanılmamış nesneye benzer.

1.2. Resim Sanatında Nesne

Resim sanatında nesne, öznenin (sanatçının) bir şekilde kendisiyle bağ kurduğu bir şeydir. Özne olmadan nesnenin varlığından söz edilemez mi? Nesneyi algılayan bir varlık olsa da olmasa da o nesne vardır, evrende belli bir yer kaplamaktadır.

Resim sanatında bir nesne, günlük yaşamdaki anlamı ve işlevselliği dışında izlendiğinde öncelikle zihni meşgul eden biçimdir. Biçimin kavranışı ile nesnenin kendi

sınırları içindeki varlığı kabul edilir. Nesnenin özü sorgulanmaya başlandığında ise nesnenin yorumu her şeyden bağımsız bir hal alır. Özne (sanatçı) nesnenin varlığını artık yalnızca kapladığı alanla kabul etmez. Nesne artık bağımlıdır: onu inceleyen özneye bağımlıdır. Salt nesnenin bağımsız olarak nesnel anlamlandırmalarından sonra nesne ile yeni bir ilişki başlar. Özne kendi varlığını nesnede arar, biçimi de özü de ret ile kabul arasında bir deneyim sürecine girilir. Nesne kavramı artık gündelik, genel anlamını yitirir, bireysel bir kavram haline gelir.

“Bir nesnede herhangi bir şeyi sanat yapıtına dönüştüren herhangi bir yön-özel herhangi bir özellik ya da işlev yoktur; herhangi bir şeyi sanat kılan, bizim ona yönelik tutumumuz, onu sanat olarak kabul etme isteğimizdir” (Gablic, 2000:202). “Bir sanat yapıtını bir ekmek fırınına koymak ya da onu orada sergilemek, fırının işlevini değiştirmez ama fırın da sanat yapıtını bir dilim ekmeğe dönüştürmez. Bir dilim ekmeği bir müzeye koymak ya da orda sergilemek o müzenin işlevini değiştirmez ama müze, en azından sergi süresince, o bir dilim ekmeği bir sanat yapıtına dönüştürür” (O’Doherty, 2010:18).

Picasso’nun “Gitar”ında (Resim 1) yapılmak istenen birer bilmeceye dönüşmüş karmaşık nesnelerin üçüncü boyuta nasıl kavuştuğunun ipuçlarını vermektedir. Picasso ortaya çıkan sonuca “resim-nesne” adını vermiştir (Bell, 2007:382). Gitar yaratmak için Picasso, heykeltıraş modelleme geleneğinden (oyma veya kalıplama) yeni bir toplama tekniğine doğru hızlı bir sıçrama yaptı. 1912’de kartondan Gitar’ın ilk versiyonunu yarattı, daha sonra saç metalinde işi yeniden yaptı; Bu malzemelerin her ikisinin de bronz, ahşap ve mermer gibi geleneksel heykel malzemelerden çok farklıdır.

Resim 1: Pablo Picasso, Gitar, 1912, Karton, 35x77,5 cm, Museum of Modern Art(MOMA),New York

Marcel Duchamp ise, objenin kendisini kullanmıştır. “Hazır Nesne”yi (ready-made) sanatsal ve estetik boyut kazandırarak sunar ve sanatçının katkısını en aza indirir. Yaratmanın değil düşüncenin ve seçimin önemini vurgular. Ona göre sanat algısı yalnız objenin kendisinden değil, sergilendiği mekândan da kaynaklanır. “Çeşme-Pisuar” adlı yapıtında (Resim 2) sıradan bir obje seçilmiştir. Sanatçının ona sağladığı yeni konumu ve bu değiştirmenin getirdiği anlam değişikliğidir. Fırçayla ressamca yazılmış imza bu sıradan soğuk parçaya belli bir özellik kazandırmıştır.

Resim 2: Marcel Duchamp, Çeşme-Pisuar, 1917, Ready-Made, 18x23,5 cm, Tate Modern, London

Rene Magritte ise, “İmgelerin İhaneti – I” çalışmasında pipo ve yazının birlikteliği, kavramsal sınırları zorlayan niteliktedir (Resim 3). Pipunun ve yazının görüntü olduğu üzerinden bir okumaya gidilirse, “bunları ayrı düşünmek mümkün olsa bile, ayrı görmek olanaksızdır” (Yılmaz, 2006:148). Magritte’in çalışmalarında, sözcükler, nesnelere eşit bir görüntü platformuna taşınmıştır.

Resim 3: Rene Magritte, İmgelerin İhaneti-I, 1929, Tuval üzerine yağlıboya, Özel Koleksiyon

Salvador Dali'nin çalışmalarındaki nesnelere, figürler başkalaşmış, dönemi için sürpriz bir görüntü haline gelmiştir. Ahizesi istakozdan bir telefon (Resim 4), eriyip akarken tüm gerçekliğini koruyan saat, aynı zamanda bir odayı gösteren yüz; sıradan, olağan görüntülerinin aksine farklı ve sıra dışıdır.

Resim 4: Salvador Dali, İstakoz Telefon, 1936, Gerçek Boyutlarda, Ready-Made, Tate Modern Koleksiyonu, Londra

Meret Openheim'in yaptığı kürkle kaplanmış fincan, altlık ve kaşık çalışması, her gün kullanılan nesnelere değişik işlevler yüklemesi bakımından bir başkaldırı göstergesidir. Bu yapıt gerçeküstücü akımın kuramsal görüşlerinin yapıt düzlemine başarıyla aktarılmış olması nedeniyle çok beğenilmiştir (Resim 5). Nesnelere yabancılaştırma ve onları gerçeklikten uzaklaştırma kavramını, gerçeküstücülerin aradığı saçmalama ve şaşırtma etkisinin çok ötesinde bir biçimle yaşama geçirmektedir (Leroy 2004:80).

Resim 5: Meret Openheim, Tüylü Kahvaltı, 1936, Gerçek Boyutlarda, Modern Sanat Müzesi Koleksiyonu, New York.

Georgia O’Keeffe, nesneleri yapısal ve çizgisel formlara indirgeyen geleneksel bir yaklaşımla çalışmalarını sürdürmüş, tabloyu kaplayan nesnelere ile soyut ve somut arasında bir denge yakalamıştır. Resmi boydan boya dolduran çiçek resimleri daha sonraki yıllarda seksüel çağrışımlar ile feminist çalışmalarda da yerini alacaktır. Çoğu zaman sadece bir ya da iki çiçek, tuvali tümüyle kaplar. Çok yakın planda gösterilen çiçek yapraklarının dış kenarlarıyla sapsarı genellikle kesilmiştir (Resim 6).

Resim 6: Georgia O’Keeffe, Orkide, 1941, Tuval Üzerine Yağlı Boya, Museum of Modern Art(MOMA), New York.

Mahmut Cuda’nın natürmortlarında tüm ayrıntılar doğadaki yumuşaklıkları içinde, plastik değerleri vurgulanarak ince bir titizlikle ve duyarlılıkla işlenmektedir. Doğayı aslına uygun sunmanın arkasında derin bir geometri tutkusu vardır (Resim 7).

Resim 7: Mahmut Cuda, Yeşil Örtülü Yemişler, 1956, Tuval Üzerine Yağlı Boya, Özel Koleksiyon.

Giorgio Morandi, 1920'lerin başından itibaren yalnızca masa üstüne konmuş bardak, şişe, testi ve kavanozların tasvir edildiği resimler yapmıştır. Morandi, yaşadığı yüzyılın tüm akımlarını bir kenara bırakarak sadece kendi belirlediği sorunlarla ilgilenmiştir. Kısıtlı bir ton aralığında renk kombinasyonlarını çeşitlendirerek denemeler yapmıştır (Resim 8). Morandi'inin resimlerinde cansız doğa bir resim konusu değil tual üzerindeki yerleri, ağırlıkları, renkleri, tonları, gölgeleri ve silüetlerinin dinginliği belirler (Lynton 2004:160)

Resim 8: Giorgio Morandi, Still Life, 1957, Tuval Üzerine Yağlı Boya, Bolonya Müzesi Koleksiyonu.

1959 yılında, Martial Raysse¹ “Hijyen Vizyonu” düşüncesini geliştirmeye başladı. Raysse, aynalar, banyo aksesuarları, neon levhaları ve reklamlardan oluşan nesnelerin bir araya getirilmesiyle tüketici kültürü kavramlarını destekleyen Hijyen Vizyon (1961-69) adlı eserini yarattı (Resim 9).

¹ . www.artinamerikamagazine.com/reviews/martial-raysse/

Resim 9: Martial Raysse, Hijyen Vizyon, 1961, Gerçek Boyutlarda, Ready-Made, Milan'da ki Ticari Galeri Koleksiyonu.

Claes Oldenburg² ise, New York kentinde vitrinlerden, duvar yazılarından, reklamlardan ve çöp yığınlarından çok etkilendi. Bütün bu öğelerin heykel açısından önemini fark edince resimden heykelle yöneldi. 1960-61'de düzenlediği "Dükkan"da yiyecek, giysi, takı ve başka parçaların boyalı alçı kopyalarını yaptı ve bunları kiraladığı gerçek bir dükkanda sergiledi. 1962'de ses, hareket, nesne ve insanları kattığı bir dizi deneysel gösteriyle oluşumlar yaratmaya başladı. Bazı oluşumları için kağıt ve paçavrayla doldurulmuş kumaştan dev nesnelere yer verdi (Resim 10).

² https://tr.wikipedia.org/wiki/Claes_Oldenburg

Resim 10: Cleas Oldenburg, Dev Kek, 1962, Sentetik Polimer Boya, Kauçuk Köpük, 148,2x290,2x148.2 cm, Museum of Modern Art(MOMA), New York.

Fernandez Arman,³ 1959-1962 yılları arasında “Accumulation” ve “Poubelle” (Fransızca çöp kutusu) adlı iki ünlü kavramıyla başlayarak en çok tanına stilini geliştirdi. Birikimler, polyester dökümlerde aynı nesnelerin koleksiyonlarıydı. İlk kaynaklı birikimleri 1962’de yaratılmıştır (Resim 11).

Resim 11: Fernandez Arman, Birikim, 1962, 60,5x100x15 cm, Özel Koleksiyon, New York.

³ <https://en.wikipedia.org/wiki/Arman>

Joseph Beuys ise günlük hayatta bir tavşana yapılmayacak bir şeyi yapmış; ölü bir tavşana tek tek duvardaki resimleri anlatmıştır (Resim 12). Bu yaban tavşanı artık Beuys'un tavşanıdır. Benzer bir performansı başka biri de yapsa “yaban tavşanı”, artık hep Beuys'u hatırlatacaktır. Ayçiçeklerinin Van Gogh'u, şişelerin Giorgio Morandi'yi, sandalyenin Joseph Kosuth'u, darmadağın bırakılmış bir yatağın Tracey Emin'i, bir çift kırılmış yumurtanın Sarah Lucas'ı hatırlatması gibi (Ünay Seniha,s.22)

Resim 12: Joseph Beuys, Ölü Bir Tavşana Resimleri Nasıl Anlatmalı?, 1965, Gerçek Boyutlarda, Özel Koleksiyon.

Daniel Spoerri'nin yapıtlarında ise, rastlantı ve geçicilik temalarıyla karşılaşılır. “Tuzak-tablo”larında, yemek artıklarının oluşturduğu rastlantısal kabartmalar, sanatçının eyleminin, başkalarının ona hazırladığı ya da bıraktığı öğeleri bir yüzey üstüne tespit etmekle sınırlı olduğunu ortaya koymaktadır (Resim 13). Kullanılmış, eskimiş bir nesne sanat olarak tekrar kullanılabilir. Burada hiciv ve zaman, trajik bilinçle el ele verir ve yapıt yeniden, bir gerçeğin ve görünenin nesneliliğini aşan karmaşık insan düşüncesinin bir belirtkesi olur (Germaner, 1997:21).

Resim 13: Daniel Spoerri, Delbeck Ailesi'nin Dinlenme Yeri, 1963, Ready-Made, 82x82 cm, Koleksiyon Helga Hahn, Köln.

Andy Warhol,⁶altmışlı yılların Amerikan halk kültürünün en belirgin simgeleri olan Campbell marka çorba kutularını resimlerine konu yapmıştır (Resim 14). Her biri 50,8 x 40,6 cm. boyutunda olan ve üzerine yapıldığı dönemde Campbell Soup Company (Campbell Çorba Şirketi) tarafından piyasaya sürülmüş çorba konserveleri çeşitlerinin resmedildiği 32 tuvalden oluşur. Otuz iki resmin her biri, gölgesel olmayan tarzda, yarı mekanik bir baskı resim yöntemi olan serigrafî ile yapılmıştır. Campbell's Soup Cans resimlerinin popüler kültür temasına dayanması ABD'de pop sanatının önemli bir sanat hareketi olmasına öncülük etmiştir.

Resim 14: Andy Warhol, Campbell Soup, 1968, Tuval Üzerine Yağlıboya, 91,44x60,96 cm, Museum of Modern Art(MOMA), New York.

Bütünden çok ayrıntılara önem veren ve sanatsal yaratıcılığının kaynağını nesnelerin ayrıntılarında bulan Fatma Tülin Öztürk (1949), büyük boyutlu tuval üzerinde ayrıntıları yeni biçim ve anlatım olanaklarıyla sunmakta, doğadan seçtiği elma, ceviz, çilek veya domates gibi nesnelerin ayrıntılarını büyük bir sabırla resmetmektedir (Resim 15). Plastiğe ve resimsele dönüştürme kaygısıyla çok fazla renk çeşitlemelerine gitmeden aynı renklerle bu formları resmin ön planına taşımaktadır (Ersoy 1998: 75).

Resim 15: Fatma Tülin Öztürk, İsimli, 1978, Tuval Üzerine Akrilik, 205x305 cm, Zilberman Gallery, İstanbul.

Fotogerçekçi resimler yapan Nur Koçak (1941), akrilik ve air brush kullanarak fotografik özellikleri tuvale yansıtmakta, camın saydamlığını, metalin parlaklığını, kumaşın dokusunu en ince ayrıntısına kadar yoğun bir uğraş içinde, gerçeğe bağlı kalma isteği ile sanatının odak noktası yapmaktadır. Parfüm, ruj ve oje şişelerini toplumun tüketim nesnelere olarak büyütür ve simetrik çoğaltmalarla günlük işlevlerinin dışına taşımakta, fetiş nesnelere dönüştürmektedir. Kadına ait bir obje olan ruj, Nur Koçak'ın resminde (Resim 16) fotogerçekçi bir yaklaşımla ele alınmış, günlük işlevlerinin dışına çıkararak fetiş bir nesne haline getirilmiştir. Resim daha çok bir reklam resmini hatırlatmaktadır. Rujların simetrik kurgusu metalin soğukluğu ile birleşmekte, resme bir sunum havası vermektedir.

Resim 16: Nur Koçak, Doğal Harikalar, 1978, Tuval Üzerine Akrilik, 89x116 cm, Mine Sanat Galerisi.

“Sıradan Bir Aşk” Gülsün Karamustafa'nın 1983-1986 yılları arasında gerçekleştirdiği 9 adet tekstil kolaj halısından ikincisidir (Resim 17). Farklı dönemlerde, farklı coğrafyalarda, farklı malzemelerle üretilmiş olan bu iş sanatçının otuz yılı aşkın zamandır üzerinde çalıştığı kültürel kodların geçişi üzerine okumalar sunmuştur.

Resim 17: Gülsün Karamustafa, Sıradan Bir Aşk, 1984, Tekstil Kolajı, 175x245 cm, Sanatçı Arşivinden.

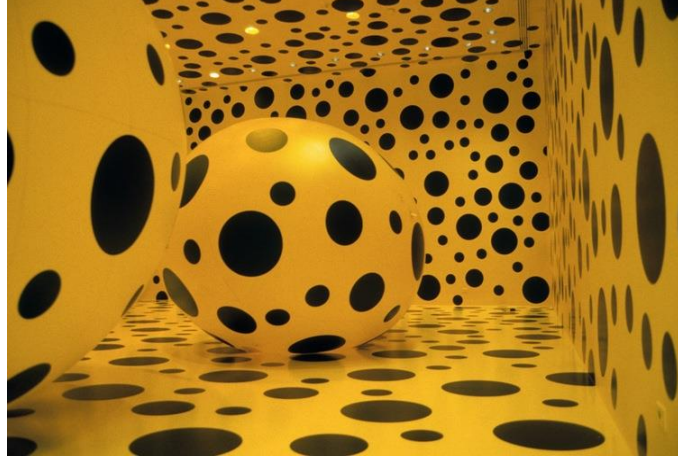
Sarah Lucas⁴ ise Chicken Knickers adlı eserinde kadın cinsel organıyla kasap eti arasında bağlantı kurmuştur. Belki de kadınların geçip geçmesi gereken bütün piliçleri imreniyor, bayanlarımızı parçalayıp ucuz etin en ucuzu gibi fırlatıp atabilirsiniz demek istiyor. Resmin yüzünü göstermediğine dikkat etmek gerekirse sadece şekli ve vücut için büyük harflerle evrensel olarak hizmet konuşturmaya hizmet etmekle kalmıyor, aynı zamanda kadın nesneleştirildiğinde kimsenin düşüncelerini, kişiliklerini ya da hislerini umursamayacağını da hatırlatıyor (Resim 18).

Resim 18: Sarah Lucas, Chicken Knickers, 1997, Kağıt Üzerine Fotoğraf, 426x426 cm, Tate Müzesi, Londra.

⁴ <https://www.sartle.com/artwork/chicken-knickers-sarah-lucas>

Yayoi Kusama,⁵ enfes net ve nokta resimlerinin yanı sıra heykel ve performans eserleri ile uluslararası olarak tanınmıştır. 1997’de “Dots Obsession” (Nokta Saplantı) özellikle pirinç galerisi için bu yeni eseri yaratmıştır (Resim 19). Tüm galeri, Kusama’nın imza atan noktaları ve sarı lateksin büyük figüran balonlarıyla doldurulmuş canlı sarı, rüya gibi bir alana dönüşmüştür.

Resim 19: Yayoi Kusama, Dots Obsession, 1997, Büyük Antropomorfik Balonlar, Rice Gallery, US.

Tracey Emin’in ⁶ “My Bed” adlı eserinde sanatçı ilişkileri nedeniyle yaşadığı ağır bir depresyon dönemindeki yatağını olduğu gibi sergiye taşımıştır. Dağınık yatak; kirli çarşafı, kanlı lekeli çamaşırları, atılmış izmaritleri ve boş içki şişeleri ile birlikte sergilemiştir. Yatak görünümü o kadar bilindik ve sıradan haldedir ki galeri temizliğinden sorumlu kadın işçinin yatağı düzeltmesi ve ortalığı temizlemeye çalışması bir parodi yaratmıştır (Resim 20).

⁵ www.ricegallery.org/yayoi-kusama/

⁶ sbedergi.karatekin.edu.tr/Makaleler/1981394300_7.kitapcik.pdf

Resim 20: Tracey Emin, My Bed, 1998, Gerçek Boyutlarda, Tate Britain Gallery, Londra.

Jeff Koons,⁷ çalışmalarında alışılmadık şekillerde cinsiyet, ırk ve şöhret gibi ateşli düğüm konularını ele almıştır. Balonlar ve şişme havuz oyuncakları gibi biçimlerde hayata başlamıştır. Bu tür ürünlerin boyutunu kitsch objelerden yüksek sanata yükselttiği için yaptığı ustalık onun adını kütle kültürü sanatıyla eş anlamlı hale getirmiştir (Resim 21). Koons'un kullanacağı cisimleri onlarla yarattığı sanatı bulmasıyla gerçekleşen dönüşüm, renk, ölçek ve gösterimin kayması yeni bir anlam kazandığından beklenmedik psikolojik boyut doğurmuştur.

⁷ www.biography.com/people/jeff-koons-507550#synopsis

Resim 21: Jeff Koons, Balloon Dog (Magenta), 1994-2000, Paslanmaz Çelik Heykel, 307,3x363,2x114,3 cm, Özel Koleksiyon.

Damien Hirst, ⁸ çalışmalarında ölüm teması sık görülür ve önemli bir yere sahiptir. En bilinen eseri “The İmmortal” “Bir Canlı Kalenin Ölümünün fiziksel imkansızlığı, bir vitrinde formaldehit içine batırılmış 14 metrelik kaplan köpek balığıdır (Resim 22).

Resim 22: Damien Hirst, Ölümsüz, 1997-2005, Cam Boyalı, Paslanmaz Çelik, Silikon, Köpekbalığı ve Formaldehit Çözeltisi, 2610x5142x2438 mm, Özel Koleksiyon.

⁸ www.damienhirst.com/the-immortal

Burçak Bingöl'ün ⁹ eserleri yoğun kültürel mirasını yansıtmakta ve desenlere olan hayranlığını sürdürmektedir. İz sürme, kopyalama ve yeniden oluşturma sürecinde yoğun bir süreçle süslemeye analitik bir yaklaşım benimsemiştir. Bingöl'ün çizimleri, genelde simetrik olmayan çizgilerden ve desenlerden oluşmuş olsa da alışılmadık bir düzen duygusu taşıyor. İşler, soyutlama ve temsil, baştan çıkarıcılık ve itme, mistisizm ve tüketim arasında duran ve doğu ve batı geleneklerini benimseyen ve göz ardı eden psikolojik manzaralardır. Nature Morte sergisi için yaratılmış olan bu eseri hem çiçekli hem de kültürel açıdan doğa fikrine yaklaşıyor. Her şeyin belirli bir ömre sahip olduğunu belirten geçicilik fikri, ölen çiçeklerle yapılmış bir dekorla ironik bir şekilde malzeme seramiklerine ve duvar kağıdına sabitlenir (Resim 23).

Resim 23: Burçak Bingöl, Temporary Permeable, 2016, Seramik, Duvar Kağıdı, 290x180 cm, Nature Morte Sergisi Özel Koleksiyonu.

⁹ <https://www.burcakbingol.com/works>

İKİNCİ BÖLÜM

2.1. Uygulamalar

Günlük yaşam, yalnızca günlük olayların ve hareketlerin toplamı, sıradanlığı ve yinelemenin boyutu değil bir yorumlama sistemidir.

Nesne etrafımızda varlığını hep hissettiren, kendisi bizden bağımsız olarak varlığını sürdürebilse de, hayatın içinde duyularımızdan en az birine hitap eden şeydir.

Ben bu çalışmalarımı yaparken günlük hayatta sürekli karşılaşılan nesnelere etkisiyle yaptım ve onları oldukları gibi kabul ettiğim çalışmalardır.

Günlük yaşamdan nesnelere resmettiğim bu resimlerde çaydanlık, tepsi, musluk, lavabo gibi nesnelere seçtim. Herkes farklı nesnelere kullansa bile benim için bu farklılıklar ortadan kalktı.

İnsan yaşamında işe yarayan nesnelere kullandım. Mesela musluk sık kullandığımız nesnelere biridir. Ellerimizi yıkarız, bulaşık yıkarız, yıkanırız kısacası suyu kullanırız.

“Musluk-I” adlı çalışmamda iki tepsi, çiçek, musluk ve musluktan kırmızı akan damla dikkatleri üzerine çekiyor (Resim 24). Bu çalışmamda beyaz tepsinin üzerinde bulunan üç boyutlu yapay bir çiçektir. Musluktan akan kırmızı damlanın bir mesaj olduğunu düşünüyorum. Doğal çevrenin bozulması, savaşlar, ölümler iklim değişikliği gibi olumsuz etmenlerin doğayı tahrip etmesine dikkat çekmek gerektiğini duydum.

Resim 24: Nur Yılmaz, Musluk-I, 2016, 50x35 cm, Tuval Üzerine Yağlıboya ve Plastik Çiçek.

Günlük yaşamdan aldığım bir nesneyi estetik bir nesneye dönüştürdüm. Dolayısıyla da çalışmalarımda farklı teknik ve tarzları ele aldım.

“İki Fincan” adlı eserimde üst üste duran fincanlar ve arka fondaki mavi çizgili kumaş dikkat çekmektedir (Resim 25). Bu eserde arka fonunu kumaşla kaplayarak hem yağlı boyanın hem de kumaşın yani bu malzemelerin kendi arasında bütünleşmesini sağlamak istedim. Bu resimde kumaşın kendisini yüzeye yapıştırarak bir yanlısma oluşturmak istedim. Ayrıca, kavramsal düzeyde dikkat çekmek istedim. Diğer bir çalışmam ise “İki Fincan-II” isimli resimdir. Bu çalışmada geleneksel malzeme olan boya yerine tüm

yüzeyi kumaş kaplayarak oluşturdum ve elde edilen etkinin, diğer resimlere kıyasla daha dikkat çekici ve düşündürücü olduğunu farkettim (Resim 26).

Resim 25: Nur Yılmaz, İki Fincan, 2016, 50 x50 cm, Tuval Üzerine Yağlıboya ve Kumaş.

Resim 26: Nur Yılmaz, İki Fincan-II, 2016, 25 x25 cm, Tuval Üzerine Kumaş,

Çalışmalarımnda aynı objelerin tekrar tekrar çalışılabilmesi ve bende teknik gelişmenin izlenebilmesini kolaylaştırmıştır. Tamamen hareketsiz olan objelere yakından odaklandım, kompozisyon, ışık, renk, fırça vuruşları gibi resme özgü hususlara daha da yoğunlaşabilmiş oldum. Nesnelere olduğu gibi aktardım ve ayrıntılara önem verdim.

“Musluk-II” çalışmamda hem kumaş hem de yağlı boya kullandım karışık tekniğe başvurdum. Buradaki desenli fayansı yapmak yerine kumaşı yapıştırmayı tercih ettim. Bu resimdeki muslukta da akan su siyahtır ve ben bu çalışmamda da yine bir mesaj iletmek istedim. Bu akan suyu bir pastan, kirden veya doğal çevrenin bozulmasından olabilecek bir nedenlerden dolayı siyah yaptım (Resim 27).

Resim 27: Nur Yılmaz, Musluk-II, 2016, 70x50 cm, Tuval Üzerine Yağlıboya ve Kumaş.

“Musluk-III” resmimde ise yine kumaş kullandım. Anlaşıldığı gibi çalışmalarım da sadece yağlıboya değil kumaşı da dahil ederek malzemelerin birbirleriyle bütünleşmesini sağlamaya çalıştım. Bu resimde musluktan akan saydam su ve kumaşla kaplı duvar dikkati çekmektedir (Resim 28). Buradaki akan suyun saydam, temiz olmasını, doğanın pak, dünyanın barış dolu olduğunu, savaşlardan uzak, doğal afetlerin olmadığını dile getirmek istedim.

Resim 28: Nur Yılmaz, Musluk-III, 2016, 70x60 cm, Tuval Üzerine Yağlıboya ve Kumaş.

“Musluk-IV” resmimde de aynı mesaj göze çarpmaktadır (Resim 29). Bu resimde de akan suyu kirli, çamurlu, pastan, kirden, doğal çevrenin bozulmasından kaynaklı olabilecek bir nedenden dolayı yaptım. Musluğun aynadan görünümü, desenli fayansların kumaştan dikildiğini fakat sadece hepsi değil sağ tarafta bir köşesini de yağlı boyayla taklit ettim. Aynı şey “Musluk-V” resmimde de görülebilir. Musluktan akan çamurlu suyun yine olduğu gibi doğal çevrenin bozulmasından kaynaklı olabileceğini ortaya koydum (Resim 30). Rafın üstündeki dantelin yağlı boyayla değil de dantel kupürüyle dikmiş olduğumu görebiliriz. Kovada duran dağınık çamaşırlarda gözden kaçmamaktadır.

Resim 29: Nur Yılmaz, Musluk-IV, 2016, 50x35 cm, Tuval Üzerine Yağlıboya ve Kumaş

Resim 30: Nur Yılmaz, Musluk-V, 2016 , 50x35 cm, Tuval Üzerine Akrilik ve Dantel Küpürü.

“ aydanlık” adlı resimde büyük bir  aydanlının eski nostaljik bir çaydanlık olduğunu görebiliriz.  aydanlının gövdesinde bulunan çiçekleri kumaştan yaptım ve karışık malzeme kullandım (Resim 31).

Resim 31: Nur Yılmaz, aydanlık, 2016, 80x60 cm, Tuval zerine Yağlıboya ve Kumaş.

“Deterjanlar” resmimde ise, banyonun rafında duran deterjanlar olduğu anlaşılıyor. Bu resmimde de sık kullanılan nesnelere olan deterjanları resmettim. Raftaki dantelin taban kısmı yağlı boya ile yapılmış alt kısmı ise dantel kupürüyle dikilmiştir (Resim 32).

Resim 32: Nur Yılmaz, Deterjanlar, 2016, 50 x70 cm, Tuval Üzerine Yağlıboya ve Dantel.

“Atölye-I” resimimde, resim atölyesindeki bir bölmeden alıntı yaptım. Deri sandalyenin yırtılmış ve boyalı olduğu gözden kaçmamaktadır. Yerde duran büyük tuvaler, duvara yansımış gölgeler de resmime bir boyut kazandırmıştır (Resim 33).

Resim 33: Nur Yılmaz, Atölye-I, 2016, 70 x50 cm, Tuval Üzerine Yağlıboya.

“Atölye-II” resimimde de resim atölyesinin bir bölümünden alıntı yaptım. Yerde duran iki balon dikkati çekmektedir. O balonların resim atölyesinde bulunmasının, doğum günü sürprizinin ya da herhangi bir kutlamanın atölye de olabileceğini açıklayabilirim (Resim 34).

Resim 34: Nur Yılmaz, Atölye-II, 2016, 70 x50 cm, Tuval Üzerine Yağlıboya.

“Natürmort-I” resmimde, kompozisyonda ışık, gölge, renk, oran-orantı gibi resme özgü hususlar bulunmaktadır. Tamamen hareketsiz olan objelere yakından odaklanmış oldum (Resim 35).

Resim 35: Nur Yılmaz, Natürmort-I, 2016, 70 x50 cm, Tuval Üzerine Yağlıboya.

Aynı durum “Natürmort-II” (Resim 36) ve “Natürmort-III” (Resim 37) resminde de bulunmaktadır.

Resim 36: Nur Yılmaz, Natürmort-II, 2016, 60 x70 cm, Tuval Üzerine Yağlıboya.

Resim 37: Nur Yılmaz, Natürmort-III, 2016, 60 x60 cm, Tuval Üzerine Yağlıboya.

Ben neden bu nesnelere tercih ettim? Çünkü bu nesnelere sık karşılaşılmasında ve günlük hayatın mekanikleşerek tekdüzeleşmesi ile kurulan bağlantılarda yatmaktadır.

Günümüz toplumsal hayatının en tanıdık nesnelere, zaman geçtikçe yerlerini başka başka nesnelere bırakabilir. Şimdi sıklıkla kullanılan nesnelere yıllar geçtikçe nostaljik nesnelere dönüşme olasılığı yüksektir. Bu nesnelere çağımızın birer tanığı olarak benim duygu ve düşüncelerimle bir araya getirilerek işaretlenirler. İşaretlenen bu nesnelere geleceğine ise zaman geçtikçe tanık olunacaktır.

Sonuç olarak seçilen nesnelere izleyenin yorumuna açık ve bir şekilde tanıklıktır.

SONUÇ

Günlük Yaşam Nesneleri adlı tez sürecinde yaptığım çalışmalar, benim için nesnelere dünyasına girmenin ilk adımıydı. Bu çalışma için çıkılan yolculuğumda, nesnelere kurulan ilişkilerin sonucunda nesnelere ardındakileri ve birbirleriyle ilişkilerini araştırdım dünyayı, doğayı ve kendini arama çabası içinde bir serüven yaşadım. Nesnelere madde özelliklerinin (parlaklık, sertlik, yumuşaklık, akışkanlık gibi...) yanısıra onların kompozisyon içerisinde birbirleriyle olan ilişkilerini ve bunların bana düşündürdükleri konusunda yeni bilgiler edindim. Nesnelere inceleyerek tanımamın verdiği güvenle, nesnelere “anlam” yüklemeye çalıştım.

Her gün karşılaştığım ve bir kısmını kullandığım nesnelere çalışma, üretme ve kompozisyon yaratma dürtüsüyle başlayan nesneye olan ilgim, günlük yaşam nesnelere konuyla kendi bakış açımı sunabileceğim bir konumda ilerledi. Uygulamalarla ilerleyen yazım süreci ise düşünsel olarak benim için belki de hiç kapanmayacak bir kapı açtı.

Hayal gücümü kullanarak nesnelere içindeki özü aramamı-bulmamı, kendimden yola çıkarak evreni ve nesnelere daha iyi tanımamı sağladı ve bu arayış içinde sanat çalışmaları gerçekleştirdim. Bu serüvende, çıkış yolu bazen sadece bir nesne bazen de gerçek yaşamda düşünülemez çok farklı nesnelere oldu.

Nesne, sanatçının bir şekilde kendisiyle bağ kurduğu bir şeydir. Sanatçı olmadan nesnenin varlığından söz edilemez mi? Elbette ki nesneyi algılayan bir varlık olsa da olmasa da o nesne vardır, evrende belli bir yer kaplamaktadır. Doğada karşılaşılan her nesnenin kendine özgü anlamı olduğu gibi bu nesnelere ve onları gözleyen öznelere ruhsal durumu ve kültür düzeylerine bağlı olarak farklı anlamlar taşımaktadır.

Uygulamalar bölümünde yaptığım çalışmalar beni sıradanlaşma tehlikesiyle karşı karşıya bırakmıştır. Çünkü bir nesnenin sıradanlığı biçimiyle mi yoksa kolay tanımlanabilir olmasıyla mı ilgilidir diye düşünerek farklı duygular yaşadım. Heyecan yapmam bu süreçte yaptığım çalışmalarıma bütün olarak bakabilmemi sağladı.

Bu tez bana zaman ayırdığım, emek verdiğim ve bu tezi sahiplenebilmenin rahatlığını yaşattır.

Günlük yaşam nesnelere konulu tez çalışmam sonucunda çevremdeki sıradan nesnelere ve ilişkilere bakışım değişti. Buna bağlı olarak gelecekte yapmayı düşündüğüm sanat çalışmalarıma olumlu yönde etki yapacağımı düşünmekteyim.

KAYNAKÇALAR

1. ALTUNA, Sadun. (1959). "Büyük Ressamlar Hayatları ve Eserleri", Doğan Kardeş Yayınları.
2. ANTMEN, Ahu (2008), Sanatçılardan Yazılar ve Açıklamalarla 20. Yüzyıl Batı Sanatında akımlar, Birinci Baskı, Sel Yayıncılık, İstanbul.
3. ARNHEİM, Rudolf (2009), Görsel Düşünme, Çev. Rahmi Ögdül, 2. Basım, Metis Yayınları, İstanbul.
4. AYDIN, Ayhan; Yaşadığımız Dünya, İstanbul, Alfa Basım Yayım, 1. Basım, 2002
5. BARTHES, Roland (1993), Göstergebilimsel Serüven, Çev. Mehmet Rifat-Sema Rifat, 2. Baskı, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul
6. Batur, E. (2007). Modernizmin Serüveni (7. bs.). İstanbul: Alkım Yayınevi.
7. BAUDELAİRE, Charles (2004), Modern Hayatın Ressamı, Çev. Ali Berktaş, 2. Baskı, İletişim Yayınları, İstanbul
8. BEKSAÇ, Dr. Engin; Avrupa Sanatına Giriş, İstanbul, Engin Yayıncılık, 3. Basım, 2000
9. Bell, J. (2007). Sanatın Yeni Tarihi (C.Ünlü, N. İleri ve R.Gürtun, Çev.). İstanbul: NTV Yayınları.
10. BERGER, John (1978), Görme Biçimleri, Çev. Yurdanur Salman, Margaret Quigley, Birinci Basım, Yankı Yayınları, İstanbul
11. BURNETT, Ron (2006), İmgeler Nasıl Düşünür?, Çev. Güçsal Pusal, Birinci Basım, Metis Yayınları, İstanbul
12. CEVİZCİ, Ahmet. "Felsefe Sözlüğü". Say Yayınları, İstanbul, 2012.
13. ELİADE, Mircea (1992), İmgeler Simgeler, Çev. Mehmet Ali Kılıçbay, Gece Yayınları, Ankara -XXIII-XXIV.
14. GOMBRICH, E.H. (1992), Sanat ve Yanılsama, Çev. Ahmet Cemal, Remzi Kitapevi, İstanbul
15. GÜVENÇ, Bozkurt; İnsan ve Kültür, İstanbul, Remzi Kitabevi, 8.Basım, 1999.
16. HAUSER, Arnold; Sanatın Toplumsal Tarihi, çev. Yıldız Gölönü, İstanbul, Remzi Kitabevi, 1. Basım, 1984.
17. HEIDEGGER, Martin (2007), Sanat Eserinin Kökeni, Çev. Fatih Tepebaşı, Birinci Basım, De Ki Basım Yayın, Ankara, 2011.

18. KUSPIT, Donald; Sanatın Sonu, çev. Yasemin Tezzgiden, İstanbul, Metis Yayınları, 1. Basım, 2006 .
19. LYNTON, Norbert (1991), Modern Sanatın Öyküsü, Çev. Cevat Çapan, 2. Basım, Remzi Kitapevi, İstanbul.
20. MAY, Rollo (2008), Yaratma Cesareti, Çev. Alper Oysal, 11. Basım, Metis Yayınları, İstanbul.
21. TURANİ, A. (2006). Çağdaş Sanat Felsefesi (5. bs.). İstanbul: Remzi Kitabevi.
22. YILMAZ, Mehmet. “Modernizmden Postmodernizme Sanat”. Ütopya Yayınları, Ankara, 2006.

İNTERNET KAYNAKÇASI

1.

http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5885e066520ab2.08069462

2.

<http://www.lebriz.com/pages/artist.aspx?section=550&lang=TR&artistID=585&periodID=&pageNo=6&exhID=0&bhcp=1>

3. www.widewalls.ch/artist/martial-raysse/

4. https://en.wikipedia.org/wiki/Damien_Hirst

5. www.jeffkoons.com/artwork/celebration/balloon-dog-0

6. www.rampaistanbul.com/tr/exhibition/an-ordinary-love/#installation_shots_2547

7. <https://www.burcakbingol.com/biography>

8. <https://www.nationalgallery.org.uk>

9. <https://vaultreview.wordpress.com/>

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı: Nur YILMAZ

Doğum Yeri ve Tarihi: Alanya, 16.11.1990

Eğitim Durumu

Lise Öğrenimi: Antalya ATSO Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi, Resim Bölümü, 2009.

Lisans Öğrenimi: Akdeniz Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi,
Grafik Tasarımı, 2013.

Yüksek Lisans Öğrenimi: Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi,
Resim Ana Sanat Dalı,2017.

Bildiği Yabancı Diller: İngilizce

İletişim

e-posta Adresi: nurylmz.nr@gmail.com

Tarih: 09 .03.2017

günlük yaşam nesneleri

by Nur Yılmaz

FILE	G_NL_K_YA_AM_NESNELERI.PDF (439.19K)		
TIME SUBMITTED	14-MAR-2017 01:29PM	WORD COUNT	3612
SUBMISSION ID	783960258	CHARACTER COUNT	23962

Uygundur
Danışman, Prof. İsmail AŞZ

ÖZET

YILMAZ, Nur, Günlük Yaşam Nesneleri, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2017.

Bu tezin amacı günlük yaşam nesnelерinin, nesnenin görsel sanatlar içindeki yerini ve önemini ortaya koymaktır.

Bu araştırmanın çıkış noktası nesnelерdir. Her sanat yapıtı belirli bir nesnelілігі kullanır, resimde renk, dil yapıtında sözcükler, müzikte ses.

İlk bölümde nesnenin tanımı yapılmış ve daha sonra ise resim sanatında nesne olarak tanım yapılmıştır. Resim sanatında nesne bölümünde günümüzdeki sanatçıların eserlerinin yorumları yapılmıştır.

İkinci bölümde ise tez konusu bağlamında yapılan resim çalışmalarına ilişkin ayrıntılı bilgiler verilmektedir. Günlük yaşam nesnelерinin resimsel yorumları, çoğunlukla natüramor(ölüdoğa) olarak gerçekleştirilmiş ve bu çalışmaların bir kısmına, doğal yaşamın bozulması ve çevre kirliliği gibi olumsuz etmenlerin izleri yansıtılmaya çalışılmıştır.

Sonuç kısmında, yapılan teorik ve uygulamalı çalışmalardan elde edilen veriler ortaya konmuştur.

Anahtar Sözcükler

Nesne, Sanat, Sanatçı,

SONUÇ

Günlük Yaşam Nesneleri adlı tez sürecinde yaptığım çalışmalar, benim için nesnelere dünyasına girmenin ilk adımıydı. Bu çalışma için çıkılan yolculuğumda, nesnelere kurulan ilişkilerin sonucunda nesnelere ardındaki ve birbirleriyle ilişkilerini araştırdım dünyayı, doğayı ve kendini arama çabası içinde bir serüven yaşadım. Nesnelere madde özelliklerinin (parlaklık, sertlik, yumuşaklık, akışkanlık gibi...) yanısıra onların kompozisyon içerisinde birbirleriyle olan ilişkilerini ve bunların bana düşündürdükleri konusunda yeni bilgiler edindim. Nesnelere inceleyerek tanımamın verdiği güvenle, nesnelere "anlam" yüklemeye çalıştım.

Her gün karşılaştığım ve bir kısmını kullandığım nesnelere çalışma, üretme ve kompozisyon yaratma dürtüsüyle başlayan nesneye olan ilgim, günlük yaşam nesnelere konuyla kendi bakış açımı sunabileceğim bir konumda ilerledi. Uygulamalarla ilerleyen yazım süreci ise düşünsel olarak benim için belki de hiç kapanmayacak bir kapı açtı.

Hayal gücümü kullanarak nesnelere içindeki özü aramamı-bulmamı, kendimden yola çıkarak evreni ve nesnelere daha iyi tanımamı sağladı ve bu arayış içinde sanat çalışmalarını gerçekleştirdim. Bu süreçte, çıkış yolu bazen sadece bir nesne bazen de gerçek yaşamda düşünülmemeyen çok farklı nesnelere oldu.

Nesne, sanatçının bir şekilde kendisiyle bağ kurduğu bir şeydir. Sanatçı olmadan nesnenin varlığından söz edilemez mi? Elbette ki nesneyi algılayan bir varlık olsa da olmasa da o nesne vardır, evrende belli bir yer kaplamaktadır. Doğada karşılaşılan her nesnenin kendine özgü anlamı olduğu gibi bu nesnelere ve onları gözleyen öznelere ruhsal durumu ve kültür düzeylerine bağlı olarak farklı anlamlar taşımaktadır.

Uygulamalar bölümünde yaptığım çalışmalar beni sıradanlaşma tehlikesiyle karşı karşıya bırakmıştır. Çünkü bir nesnenin sıradanlığı biçimiyle mi yoksa kolay tanımlanabilir olmasıyla mı ilgilidir diye düşünerek farklı duygular yaşadım. Heyecan yapmam bu süreçte yaptığım çalışmalarıma bütün olarak bakabilmemi sağladı.

Bu tez bana zaman ayırdığım, emek verdiğim ve bu tezi sahiplenebilmenin rahatlığını yaşattır.

Ömrlük yaşam nesnelere konulu tez çalışmam sonucunda çevremdeki sıradan nesnelere ve ilişkilere bakışım değışti. Buna bağı olarak gelecekte yapmayı düşündüğüm sanat çalışmalarına olumlu yönde etki yapacağımı düşünmekteyim.

günlük yaşam nesneleri

ORIGINALITY REPORT

11%

SIMILARITY INDEX

10%

INTERNET SOURCES

1%

PUBLICATIONS

2%

STUDENT PAPERS

PRIMARY SOURCES

1

tr.wikipedia.org

Internet Source

4%

2

www.felsefeekibi.com

Internet Source

2%

3

edergi.akdeniz.edu.tr

Internet Source

1%

4

radyozimbirti.org

Internet Source

1%

5

Submitted to Atılım University

Student Paper

1%

6

www.boltartarsiv.net

Internet Source

<1%

7

nedir.antoloji.com

Internet Source

<1%

8

BİNGÖL, Ulaş. "Estetik süreç çözümlemesi yahut Tevfik Fikret in Heykel-i Giryân şiiri", Atatürk Üniversitesi Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Bölümü, 2014.

Publication

<1%

9

nedirnedemek.net

Internet Source

<1%

10

www.iiid.net

Internet Source

<1%

EXCLUDE QUOTES OFF

EXCLUDE MATCHES OFF

EXCLUDE BIBLIOGRAPHY OFF